

Valtioneuvoston asetus

valtion talousarviosta annetun asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti

kumotaan valtion talousarviosta annetun asetuksen (1243/1992) 1 b §:n 4 momentti, 10 §:n 3 momentti, 12 §:n 2 momentti, 13 §:n 4 momentti, 15 §, 21 §:n 2 momentti, 22 §:n 2 momentti, 27 §:n 4 momentti, 29 §:n 3 momentti, 32 §, 37 §:n 2 momentti, 40 §:n 1 ja 3 momentti, 41 b §, 41 c §:n 4 momentti, 42 b §:n 4 momentti, 46 §:n 5 momentti, 54 a §:n 2 momentti, 61 §:n 2 momentti, 62 §, 64 §:n 2 momentti, 66 b §:n 5 momentti, 66 g §:n 5 momentti, 68 § sekä 74 §, sellaisina kuin niistä ovat, 1 b §:n 4 momentti, 37 §:n 2 momentti ja 64 §:n 2 momentti asetuksessa 254/2004, 10 §:n 3 momentti, 13 §:n 4 momentti, 27 §:n 4 momentti, 32 §, 40 §:n 1 momentti, 41 c §:n 4 momentti, 54 a §:n 2 momentti ja 61 §:n 2 momentti asetuksessa 1786/2009, 21 §:n 2 momentti ja 22 §:n 2 momentti asetuksessa 973/2008, 29 §:n 3 momentti asetuksessa 1435/2014, 40 §:n 3 momentti, 41 b §, 42 b §:n 4 momentti, 46 §:n 5 momentti, 66 b §:n 5 momentti ja 66 g §:n 5 momentti asetuksessa 600/1997, 62 § asetuksissa 254/2004 ja 1786/2009 sekä 68 § asetuksessa 1165/2020,

muutetaan 1 a §:n 1 momentti, 12 §:n 1 momentin 4 kohta, 28 §:n 4 momentti, 30 §:n 2 momentti, 39 §:n 2 momentti, 41 a §:n 2 momentti, 42 b §:n 1 ja 2 momentti, 43 §:n 1 momentti, 51 §, 53 §:n 1, 2 ja 4 momentti, 54, 58 ja 59 §, 63 §:n 2 ja 4 momentti, 66 §:n 2 momentti, 66 e §:n 2 momentti, 66 h §:n 6, 7 ja 15 kohta, 67 §:n 3 momentti, 67 b § sekä 69 b §:n 5 momentti, sellaisina kuin niistä ovat, 1 a §:n 1 momentti asetuksessa 321/2003, 28 §:n 4 momentti asetuksessa 718/2002, 30 §:n 2 momentti asetuksessa 973/2008, 39 §:n 2 momentti, 51 §, 53 §:n 2 momentti, 63 §:n 4 momentti, 66 e §:n 2 momentti ja 69 b §:n 5 momentti asetuksessa 1786/2009, 41 a §:n 2 momentti, 42 b §:n 1 ja 2 momentti, 53 §:n 1 momentti, 58 § ja 66 §:n 2 momentti asetuksessa 600/1997, 43 §:n 1 momentti, 63 §:n 2 momentti ja 66 h §:n 6 kohta 1435/2014, 53 §:n 4 momentti sekä 54 ja 59 § asetuksessa 430/2018, 66 h §:n 7 kohta asetuksessa 118/2016, 66 h §:n 15 kohta asetuksessa 254/2004, 67 §:n 3 momentti asetuksessa 1053/2022, 67 b § asetuksissa 254/2004, 1253/2004 ja 1435/2014, sekä

lisätään 67 §:ään, sellaisena kuin se on asetuksissa 254/2004, 1786/2009 ja 1053/2022 uusi 4 momentti ja asetukseen uusi 67 c - 67 f § sekä niiden edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

1 a §
Ministeriöiden tulee toimittaa ehdotuksensa hallinnonalansa kehyksiksi
valtiovarainministeriölle, joka laatii ehdotuksensa valtiontalouden kehyksiksi
talousarvioesityksen valmistelua varten.

12 §
Talousarvion tilijaottelu laaditaan osasto- ja pääluokkajakoa noudattaen ja siihen sisällytetään:

4) valtiovarainministeriön valtion talousarviosta annetun lain (423/1988) 10 b §:n nojalla määräämät asiat.

Valtion yleinen tulotili ja valtion yleinen menotili ovat Valtiokonttorin hoidossa.

30 §

PM-tiliä käyttävät Valtiokonttorin taloussäännössä määrätyt henkilöt.

39 §

Taloussäännössä on määrättävä menojen maksuunpanon menettelyistä kirjanpitoyksikössä.

41 a §

Kirjanpito on hoidettava riittävän yhtenäisiä, turvallisia sekä tarvittavat tiedot antavia järjestelmiä käyttäen.

42 b §

Liikekirjanpito käsittää vähintään tuotto- ja kululaskelman sekä taseen laatimiseksi tarvittavat tilit.

Talousarviokirjanpito käsittää talousarviotilit, siirrettyjen määrärahojen tilit ja muut tilit. Talousarviotilien ja niiden sisällön tulee vastata talousarviota ja sen tilijaottelua.

43 §

Kirjausten tulee perustua päivättyyn, numeroituun ja hyväksytyyn tositteeseen, joka todentaa kirjanpilotapahtuman. Muita kuin talousarviomenon osoittavia tositteita voidaan hyväksyä palvelukeskuksessa.

51 §

Kirjanpitoyksikön on varmistettava, että tilintekijän kirjanpito on tilintekijän toiminnan laatu ja laajuus huomioon ottaen asianmukaisesti järjestetty.

53 §

Valtion keskuskirjanpito on järjestettävä siten, että sen perusteella voidaan laatia valtion liikekirjanpidon pääkirja, valtion talousarviokirjanpidon pääkirja ja valtion tilinpäätös sekä valtion talousarviosta annetun lain 17 b §:n 1 momentissa tarkoitettujen valtiontalouden yhdisteltyjen laskelmien sekä valtion talousarviotaloutta, rahastotaloutta ja valtion liikelaitoksia koskevia selvityksiä.

Valtion liikekirjanpidon pääkirja laaditaan kirjanpitoyksiköiden liikekirjanpidon kirjanpilotietojen perusteella. Valtion talousarviokirjanpidon pääkirja laaditaan kirjanpitoyksiköiden talousarviokirjanpidon kirjanpilotietojen perusteella.

Valtion keskuskirjanpidon kirjanpitoaineistoon kuuluvat 1 momentissa tarkoitettujen valtion kirjanpilotietojen ja yhdisteltyjen laskelmien laatimiseksi tarvittavat kirjanpilotiedot, 54 §:ssä tarkoitettujen kirjanpilotiedot ja niistä laaditut 42 e §:ssä tarkoitettujen täsmäytyslaskelmien, Valtiokonttorin valtion talousarviosta annetun lain 24 c §:n nojalla määräämät valtuuksia ja niiden käyttöä koskevat ilmoitukset sekä tililuetelot ja muu keskuskirjanpidon hoitamiseksi tarvittava aineisto. Keskuskirjanpidon kirjaukset on tallennettava todennettavalla tavalla. Valtiokonttorin velvollisuudesta säilyttää kirjanpitoaineisto säädetään erikseen.

54 §

Kirjanpitoyksikön ja talousarvion ulkopuolella olevien valtion rahastojen kirjanpilotiedot ja muut keskuskirjanpidon hoitoa varten tarvittavat tiedot on toimitettava Valtiokonttorille

keskuskirjanpitoa varten vähintään kultakin kalenterikuukaudelta. Keskuskirjanpitoa varten toimitettavat tiedot on asianmukaisesti allekirjoitettava.

58 §

Viraston ja laitoksen on pidettävä hallinnassaan olevasta vaihto-omaisuudesta varastokirjanpitoa, jollei Valtiokonttori erityisestä syystä yksittäistapauksessa toisin määrää. Jos viraston tai laitoksen vaihto-omaisuuden arvo ja määrä on erityisen vähäinen, viraston tai laitoksen ei tarvitse pitää vaihto-omaisuudestaan varastokirjanpitoa. Viimeksi mainitussa tapauksessa viraston ja laitoksen on kuitenkin varainhoitovuoden päättyessä tehtävä inventaario vaihto-omaisuudestaan.

59 §

Viraston ja laitoksen hallinnassa olevasta kansallisomaisuudesta ja käyttöomaisuudesta on pidettävä käyttöomaisuuskirjanpitoa.

63 §

Tilinpäätös on laadittava ja hyväksyttävä viimeistään varainhoitovuotta seuraavan vuoden helmikuun loppuun mennessä.

Tilinpäätöksen hyväksymisen jälkeen kirjanpitoyksikön on viipymättä julkaistava tilinpäätös yleisillä verkkosivuillaan, jollei julkisuuslaista tilinpäätöksen joidenkin osien osalta muuta johdu, sekä lähetettävä tieto julkaisemisesta ministeriölle, valtiontalouden tarkastusvirastolle ja Valtiokonttorille.

66 §

Kansallisomaisuutta on kulttuuri- ja luonnonperintöä oleva valtion omaisuus, jonka omistuksen ensisijaisena tarkoituksena on omaisuuden säilyttäminen ja säilymisen turvaaminen.

66 e §

Tase-erittelyt saadaan laatia koneelliselle tietovälineelle tarvittaessa selväkieliseen kirjalliseen muotoon saatettavalla tavalla.

66 h §

Kirjanpitoyksikön tilinpäätöksen liitteenä on esitettävä:

6) selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista ja niiden muutoksista;
7) selvitys kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistoista tase-erien mukaan eriteltyinä;

15) valtiovarainministeriön valtion talousarviosta annetun lain 21 §:n nojalla määräämät selvitykset;

67 §

Valtion tuotto- ja kululaskelma sekä valtion tase ja rahoituslaskelma laaditaan kirjanpitoyksikköjen kirjanpitotietoihin perustuvan valtion liikekirjanpidon pääkirjan perusteella valtiovarainministeriön vahvistamien tuotto- ja kululaskelman, taseen ja rahoituslaskelman kaavojen mukaan. Valtion tilinpäätöksessä kirjanpitoyksikköiden välisten tuottojen ja kulujen, saamisten ja velkojen sekä rahoitustapahtumien vaikutus eliminoidaan ottaen huomioon asian olennaisuus. Eliminoitavat tuotot ja kulut, saamiset ja velat sekä rahoitustapahtumat vähennetään siltä tuotto- ja kululaskelman, taseen tai rahoituslaskelman riviltä, johon erä kuuluu. Valtiokonttori laatii eliminointilaskelman, joka osoittaa tehdyt eliminoinnit.

Valtion tilinpäätöstä laadittaessa on noudatettava jatkuvasti samoja periaatteita. Niitä saadaan muuttaa vain, jos se on tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

67 b §

Valtiokonttori laatii ehdotuksen valtion tilinpäätökseksi ja sen yhteydessä esitettäväksi valtiontalouden yhdistellyiksi laskelmiksi liitteinen ja antaa sen allekirjoitettuna varainhoitovuotta seuraavan maaliskuun loppuun mennessä hallituksen vuosikertomuksen laadintaa varten valtiovarainministeriölle. Valtiokonttori laatii lisäksi valtiovarainministeriölle sen pyytämät hallituksen vuosikertomuksen valmistelussa tarvittavat selvitykset.

Valtiokonttorin ehdotuksen valtion tilinpäätökseksi ja sen yhteydessä esitettäväksi valtiontalouden yhdistellyiksi laskelmiksi tulee sisältää Valtiokonttorin johdon antama arviointi- ja vahvistuslausuma 69 §:ssä tarkoitetun sisäisen valvonnan asianmukaisuudesta ja riittävytydestä valtion keskuskirjanpidossa ja valtion tilinpäätöslaskelmien, valtion tilinpäätöksen yhteydessä esitettävien valtiontalouden yhdisteltyjen laskelmien ja niiden liitteiden kokoamisessa sekä niihin liittyvissä menettelyissä.

Valtiokonttori laatii ministeriöille hallituksen vuosikertomukseen otettavaa ministeriön toimialan tuloksellisuuden kuvausta koskevan ehdotuksen laadintaa varten tarvittavat, valtion tilinpäätökseen ja keskuskirjanpitoon perustuvat laskelmat ja selvitykset.

Valtiokonttorin on säilytettävä ehdotus valtion tilinpäätökseksi ja sen yhteydessä esitettäväksi valtiontalouden yhdistellyiksi laskelmiksi liitteinen, arviointi- ja vahvistuslausuma, Valtiokonttorin valtion talousarviosta annetun lain 24 c §:n nojalla määräämät kirjanpitoyksikön tai rahaston kirjanpitoon ja tilinpäätökseen perustuvat selvitykset sekä tilinpäätöksen ja valtiontalouden yhdisteltyjen laskelmien oikeellisuutta varmentavat laskelmat ja muu aineisto siten kuin siitä erikseen säädetään tai määrätään.

Valtion tilinpäätöksen yhteydessä esitettävät valtiontalouden yhdistellyt laskelmat

67 c §

Valtiontalouden yhdisteltyjen laskelmien tuotto- ja kululaskelma sekä tase ja rahoituslaskelma laaditaan kirjanpitoyksikköiden, talousarvion ulkopuolisten valtion rahastojen ja valtion liikelaitosten kirjanpitotietoihin perustuen.

67 d §

Valtiontalouden yhdisteltyjä laskelmia laadittaessa on noudatettava jatkuvasti samoja periaatteita. Niitä saadaan muuttaa vain, jos se on tarpeen oikean ja riittävän kuvan antamiseksi.

Valtiontalouden yhdisteltyjä laskelmia laadittaessa tulee kirjanpitovelvollisten kirjanpitotiedot muuttaa siten, että ne ovat riittävän yhtenäisiä valtion kirjanpidossa noudatettavien valtion talousarviosta annetun lain ja tämän asetuksen mukaisten tilinpäätösperiaatteiden kanssa. Tästä saadaan poiketa erityisestä syystä, jos poikkeamat eivät vaaranna oikean ja riittävän kuvan antamista.

67 e §

Valtiontalouden yhdistellyissä laskelmissa on esitettävä kirjanpidon tuotot ja kulut ja taloudellinen asema siten kuin yhdisteltävät kirjanpitovelvolliset olisivat yksi kirjanpitovelvollinen.

Valtiontalouden yhdistellyissä laskelmissa yhdisteltävien kirjanpitovelvollisten välisten tuottojen ja kulujen, voitontuloutuksen, saamisten ja velkojen, omistuksen sekä rahoitustapahtumien vaikutus eliminoidaan ottaen huomioon asian olennaisuus. Eliminoitavat tuotot ja kulut, voitontuloutus, saamiset ja velat, omistus sekä rahoitustapahtumat vähennetään siltä valtiontalouden yhdisteltyjen laskemien tuotto- ja kululaskelman, taseen tai rahoituslaskelman riviltä, johon erä kuuluu. Valtiokonttori laatii eliminointilaskelman, joka osoittaa tehdyt eliminoinnit.

67 f §

Valtion tilinpäätöksen yhteydessä esitettävien valtiontalouden yhdisteltyjen laskelmien liitetietoina on esitettävä:

- 1) laatimisessa noudatetut periaatteet ja vertailtavuuteen edellisen vuoden valtiontalouden yhdisteltyihin laskelmiin vaikuttavat seikat;
- 2) valtiontalouden yhdisteltyjen laskelmien rahoitustuotot ja -kulut;
- 3) valtiontalouden yhdisteltyjen laskemien taseen rahoituserät;
- 4) valtiontalouden yhdisteltyjen laskelmien taseen ulkopuoliset vastuut;
- 5) valtiontalouden yhdisteltyjen laskelmien investoinnit;
- 6) valtiontalouden yhdisteltyjen laskelmien oman pääoman muutokset;
- 7) valtiontalouden yhdisteltyjen laskelmien käyttö- ja rahoitusomaisuuteen kuuluvat osakkeet ja -osuudet sekä muun oman pääoman ehtoiset sijoitukset; sekä
- 8) valtiontalouden yhdisteltyjen laskelmien muut kuin 1—7 kohdassa tarkoitetut oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat täydentävät tiedot.

69 b §

Taloussääntö ja 2 momentissa tarkoitetut muut ohjesäännöt sekä niihin tehdyt muutokset on toimitettava tiedoksi asianomaiselle ministeriölle, valtiontalouden tarkastusvirastolle ja Valtiokonttorille.

Tämä asetus tulee voimaan 28 päivänä tammikuuta 2025.

Asetuksen 53 ja 67 b §:ää sovelletaan valtiontalouden yhdisteltyjen laskelmien osalta ensimmäisen kerran varainhoitovuodelta 2025. Varainhoitovuoden 2024 keskuskirjanpitoon ja varainhoitovuodelta 2024 laadittavaan Valtiokonttorin ehdotukseen valtion tilinpäätökseksi sovelletaan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Asetuksen 66 h §:n 6,7 ja 15 kohtaa sovelletaan ensimmäisen kerran varainhoitovuodelta 2025 laadittavaan kirjanpitoyksikön tilinpäätökseen. Varainhoitovuodelta 2024 laadittavaan kirjanpitoyksikön tilinpäätökseen sovelletaan tämän asetuksen voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Asetuksen 67 c— 67 f §:ää sovelletaan ensimmäisen kerran varainhoitovuodelta 2025 laadittaviin valtiontalouden yhdisteltyihin laskelmiin.

Helsingissä 23.1.2025

Valtiovarainministeri Riikka Purra

Budjettineuvos Timo Hattinen